

Strekpoot is meer dan genetische aandoening

Coöperatie CRV onderzoekt strekpoot en kramperigheid. Data-analyse gaf meer inzicht in de frequentie van voorkomen van strekpoot en mogelijke oorzaken. Er lijkt geen directe genetische verklaring voor de aandoeningen.

TEKST WICHERT KOOPMAN

Strekpoot en kramperigheid komen sporadisch voor, maar hebben verstrekken gevolgen. Toch is over de oorzaak van deze aandoeningen nog weinig bekend. Om meer inzicht te krijgen startte de Animal Evaluation Unit (AEU) van Coöperatie CRV een onderzoek. Stamboekinspecteurs hebben gevallen van strekpoot en kramperigheid geregistreerd en veehouders is gevraagd dieren met aandoeningen te melden.

Geen relatie met vader

Via dit onderzoek werd informatie verzameld van 103 dieren met kramperigheid en 527 dieren met strekpoot. 'Beide aandoeningen komen voor bij dieren van verschillende rassen en ook bij kruislingen', noemt Lotte van Kempen, onderzoeker bij de AEU van Coöperatie CRV, een van de conclusies. 'Daarbij is het aantal nakomelingen met de aandoening per vader zeer klein. Wel lijken kramperigheid en strekpoot relatief veel voor te komen op een beperkt aantal bedrijven.'

Vaak wordt verondersteld dat strekpoot een genetische oorzaak heeft. Volgens Van Kempen sluiten de waarnemingen deze veronderstelling niet uit, maar laten ze ook zien dat er een relatie is met opfokomstandigheden.

'Het is in ieder geval niet zo dat kramperigheid en strekpoot worden bepaald door één gen', vertelt ze.

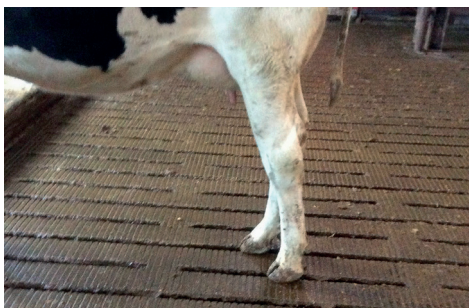
'Het idee dat strekpoot een genetische oorzaak kent, heeft waarschijnlijk te maken met de relatie met beenkenmerken', vermoedt de onderzoeker. Uit een analyse van fokwaarden en verwachtingswaarden blijkt bijvoor-

beeld dat het gros van de dieren met strekpoot (ver) onder de 100 scoort voor het kenmerk beenstand in zij-aanzicht. Dit komt overeen met de bevindingen van de stamboekinspecteurs. Voor kramperigheid werd geen duidelijke relatie met fokwaarden gevonden. Op basis van de exterieurscores van de geregistreerde dieren met strekpoot is het volgens Van Kempen gerechtvaardigd om ervan uit te gaan dat dieren strekpoot hebben als ze een 1 scoren voor beenstand zij en 71 of 72 punten voor beengebuit in de bovenbalk. 'Als we deze definitie toepassen op alle dieren in de bedrijfsinspectie, dan zou circa 0,3 procent van de dieren strekpoot hebben en zou op ongeveer 7 procent van de bedrijven jaarlijks minstens een dier met strekpoot worden geboren.'

Registreren als afvoerredenen

'De berekende aantallen zijn veel hoger dan het aantal geregistreerde gevallen en dit betekent dat we lang niet alle dieren met strekpoot in beeld hebben. Dit komt onder andere doordat dieren met strekpoot vaak al op jonge leeftijd worden afgevoerd', legt de onderzoeker uit.

Om beter inzicht te krijgen in de oorzaken van strekpoot en kramperigheid wil CRV meer data verzamelen van meer dieren. Zo zijn de aandoeningen toegevoegd aan de lijst van afvoerredenen in CRV Dier. Van Kempen roept veehouders op om afvoerredenen te registreren. 'Dit levert ons informatie om veehouders te kunnen adviseren hoe ze de verstrekken gevolgen van strekpoot en kramperigheid kunnen beperken.' |

Strekpoot en kramperigheid

Bij dieren die last hebben van strekpoot wordt de achillespees permanent aangespannen door verkramping van de spieren. Soms raakt de achterpoot nauwelijks de grond en als het dier gaat lopen, zwiert de poot van voor naar achter. Strekpoot kan ook worden veroorzaakt door pijn, waarbij een 'stijf been' gevormd wordt.

Kramperigheid kan optreden bij een of beide achterbenen. Het is een verkrampde en schokkende beweging van de spieren in de achterbenen en achterhand. De schokkende bewegingen kunnen ook optreden in de rugspieren of zelfs over het gehele lichaam. Dit kan een paar seconden tot enkele minuten aanhouden.